

כמו כן, גם לאחר שמת בעלה, היא ניוונית מנכסיו, לפי שאחד מתנאי הכתובה הוא "את תהא יתבא בביתי, ומתנא מנכסי כל ימי מיגר ארמלותיך [את תשבי בביתי, ותהיי ניוונית מנכסי כל ימי אלמנותיך]", עד שתינשא לאיש.

כל נכסי האשה שנישאת, נקראים "נכסי מלוג" [חוץ מהנכסים שהיא מכניסה לבעל בתורת "נכסי צאן ברזל", שהם נעשים נכסים שלו, והוא מקבל על עצמו אחריות על שיווי הנכסים בשעה שהיא מכניסה לו אותם, שאם יגרשנה או ימות לפנייה, תהיה לה הזכות לגבות ממנו את שיווי הנכסים שנקבע בשעת כניסתה, בין יוולו הנכסים ובין אם יתייקרו, בין אם יהיו בעולם ובין אם יאבדו].

והבעל אוכל פירות נכסי המלוג מתקנת חכמים, וגוף הנכסים שייך לאשה.

משמת או גירשה – חוזר הקרן לאשה.

ותיקנו חכמים, שיתחייב הבעל לפדות את האשה אם ישבחה ["פרקונה"], ותיקנו חיוב זה תחת זכותו של הבעל באכילת הפירות.

הכניסה לו בגדים בנכסי מלוג, והשתמש בהם הבעל אינו חייב לשלם את בלאי הבגדים מחמת השתמשותו בבגדים, שבלאי הבגדים מכלל פירות הוא. ואולם מה שנותר

מן הבגדים לאחר השימוש בהם נקרא "בלאות", והם חוזרים לאשה במיתת הבעל או כשגירשה.

מת הבעל או גירשה, זכאית האשה לגבות מנכסיו את הכתובה המגיעה לה. אם בתולה היתה כשנשאה, הרי הוא גובה מאתיים זוז, ואם אלמנה היתה הרי היא גובה מנה.

וכן משלם לה את שיווי "נכסי צאן ברזל". וגם תשלום זה הוא מ"תנאי כתובה".

ג. ואין לה כתובה, ואפילו אם עבר הראשון והחזירה אחר גירושי השני, או שעבר השני והחזירה אחר גירושי הראשון.⁽⁷⁾

ד. ולא החזר פירות שאכלו הבעל הראשון, וכן הבעל השני – משנשאה השני עד שחזר הראשון.

ומעיקר הדין היה לו לשני להחזירם, כיון שלא היתה אשתו, וגזל הוא בידו, אלא שקנסו את האשה שתפסיד את הפרות הללו.

אבל מה שאכל השני אחר שבא בעלה הראשון, היא מוציאה ממנו.⁽⁸⁾

ה. ולא מזונות, אם לותה ואכלה⁽⁹⁾ כשהיה בעלה הראשון [או השני] במדינת הים.

גט, יאמרו, אשת איש יוצאה בלא גט. ומתוך כך עשאוה חכמים כאילו נשואה היא לשני, ולכן צריכה גם ממנו גט.

7. רמ"א על פי בית שמואל וחלקת מחוקק, וראה שם בביאור הגר"א.

8. התבאר על פי המאירי, שתיכף אכילת פירות של הראשון גם אחר שנשאה השני – ואף שהוא במדינת הים – בפירות עבדי מלוג או בהמת מלוג שלקח עמו לדרך, או שנפלו לה נכסים במדינת הים ואכל שם את פירותיהן.

9. כן פירש רש"י. והיינו שלא מיבעיא שאין בית